

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIV TA‘LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**O‘ZBEK TILI TARAQQIYOTI VA
XALQARO HAMKORLIK
MASALALARI**

**XALQARO ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYA MATERIALLARI**

2025-yil 18-oktabr

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA‘LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK
TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**O‘ZBEK TILI TARAQQIYOTI VA XALQARO HAMKORLIK
MASALALARI**

Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari

2025-yil 18-oktabr

Toshkent – 2025

**TIL, ESTETIK TAFAKKUR VA DIDNING PAREMIOLOGIK
BIRLIKLARDA IFODALANISHI**
**THE EXPRESSION OF LANGUAGE, AESTHETIC THINKING AND
TASTE IN PAREMIOLOGICAL UNITS**

DOI: 10.52773/tsuull.conf.2025.18.10/FBWV4819

Mullaboyeva Shirin Baxtiyor qizi
Alisher Navoiy nomidagi ToshDO‘TAU
1-kurs tayanch doktoranti
mullaboyevashirin@navoiy-uni.uz

Annotatsiya. Mazkur maqolada o‘zbek tilida milliy didning qanday ifodalanishi, uning xalq estetik tafakkuri va qadriyatlarini bilan bog‘liqligi tahlil qilingan. Tilda uchraydigan maqollar, matallar, iboralar, xalq og‘zaki ijodi va badiiy asarlar orqali milliy didning mazmuni ochib beriladi. O‘zbek xalqining madaniy-estetik dunyoqarashi til vositasida qanday aks etishi ilmiy asosda ko‘rib chiqiladi.

Kalit so‘zlar: milliy did, estetik tafakkur, o‘zbek tili, maqollar, iboralar, xalq ijodi, adabiyot, qadriyatlar.

Annotation. This article analyzes how national taste is expressed in the Uzbek language and its connection with the aesthetic thinking and values of the people. The meaning of national taste is revealed through proverbs, sayings, idioms, folklore, and literary works found in the language. The study examines how the cultural-aesthetic worldview of the Uzbek people is reflected through language from a scientific perspective.

Keywords: national taste, aesthetic thinking, uzbek language, proverbs, idioms, folklore, literature, values.

Milliy madaniyat har bir xalqning tarixiy taraqqiyoti, ma’naviy hayoti va estetik qarashlarining mahsulidir. Madaniyatning muhim tarkibiy qismlaridan biri bu – milliy did, ya’ni xalqning go‘zallikka bo‘lgan estetik munosabati, qadriyatlarini, urf-odatlarini va san’atga oid qarashlaridir. Milliy did til orqali namoyon bo‘ladi, til esa shu xalqning ichki dunyosini, dunyoqarashini, qadriyat tizimini ifodalovchi asosiy vositadir [Rahimov, 2014:3]. O‘zbek xalqining milliy didi ham asrlar davomida shakllangan va til orqali avloddan-avlodga o‘tib kelmoqda. Bugungi globalashuv davrida milliy qadriyatlarni saqlash, ularni yoshlarga yetkazish va ularning estetik tafakkurini shakllantirishda tilning o‘rni beqiyosdir. Shu nuqtayi nazardan qaraganda, o‘zbek tilida milliy didning ifodalanishini chuqur ilmiy tahlil qilish dolzarb masalalardan biridir.

Estetik did til madaniyatining ajralmas qismi sifatida namoyon bo‘ladi. Bu bog‘liqlik haqida O‘zbekistonlik tilshunos olimlardan Sh.Rahmatullayev quyidagi fikrni bildiradi: “Til nafaqat muloqot vositasi, balki xalqning estetik qarashlarini

ham shakllantiradi” [Rahmatullayev, 2002: 56]. Estetik did tarbiyasi inson shaxsi kamolotida katta rol o‘ynaydi, estetik did tarbiyasining asosan uch ildizi mavjud. Ular go‘zallik, san‘at va badiiy ijod. Albatta, badiiy ijod deganda faqat san‘at asarlarining yaratilish jarayonini tushunish kerak emas, u ayni paytda dizaynda, modada, atrof-muhitni va mehnatni go‘zallashtirishda ham namoyon bo‘ladi. To‘g‘ri, badiiy did estetik didga nisbatan xususiy, tor qamrovli, lekin u shuning barobarida estetik didning asosini tashkil etadi, deyish mumkin. Estetik did har kimda har xil bo‘lishini, unda subyektiv mushohada kuchli ekanini yaxshi bilamiz. Buyuk ingliz faylasufi Deyvid Hyum shundan kelib chiqib, did haqida bahslashmaydilar, ya‘ni har kimning didi har xil degan fikrni ilgari surgan. Lekin shunday estetik qadriyatlar borki, ular muayyan zamon, ijtimoiy hayot, umummilliy, umuminsoniy madaniy daraja bilan shartlanadi. Ular idrok etilganida bahslashish mumkin emas. Tilning estetik imkoniyatlari, birinchi navbatda, badiiy adabiyotda, ayniqsa, she‘riyatda yaqqol ko‘rinadi. Alisher Navoiy g‘azallaridagi tashbehtar, tazodlar, alliteratsiyalar orqali estetik did va til uyg‘unligining eng yuksak namunalarini ko‘ramiz: “*Ko‘nglumda bor erdi dard-u g‘am, g‘amni dard ayladi...*” Bu misrada til imkoniyatlari orqali go‘zallik va ruhiy kechinmalar estetik shaklda ifoda etilgan. Estetik did go‘zallik, borliqni ikki qarama qarshi tushunchasidan biri bo‘lgan go‘zallik va *xunuklik* orqali idrok etadi. Har qaysi xalqlarda bo‘lgani kabi o‘zbek xalqi ham azaldan go‘zallikni qadrlagan, tabiat va inson orasidagi uyg‘unlikni estetik me‘zonlarda baholagan. Xalq ijodida bu uyg‘unlik ranglar, shakllar, obrazlar orqali ifodalanadi. Go‘zallik tushunchasi o‘zbek madaniyatida faqat tashqi ko‘rinish bilan emas, balki ichki fazilatlar, odob-axloq, poklik va kamtarlik bilan bog‘liqdir. Masalan, “*Go‘zallik – ko‘zda emas, ko‘ngilda*” degan maqol insoniy fazilatlarining ustuvorligini ifodalaydi [Usmonov, 2018: 45]. Xalq orasida keng tarqalgan go‘zallik tasavvurlari asosan urf-odatlar, kiyim-kechak, me‘morlik, hunarmandchilik va xalq og‘zaki ijodida mujassam bo‘lgan. Ayniqsa, to‘y marosimlaridagi kiyimlar, uy bezaklari, pazandachilik an‘analari ham o‘zbek xalqining didi qanday nozik va estetik me‘yorlarga asoslanganini ko‘rsatadi.

O‘zbek tilida milliy did bir necha yo‘nalish orqali ifodalanadi: maqollar va matallar, frazeologik birliklar, badiiy adabiyot, xalq og‘zaki ijodi hamda zamonaviy publitsistikada.

1. Maqollar va matallar – xalq estetik tafakkurining ko‘zguvidir. Masalan, “*Toza kiyim – odam sha‘nidir*”, “*Eshikdan kirgan odob, yurakka kirar*”, “*Yaxshi so‘z – jon ozig‘i*” kabi maqollar odamlar orasidagi munosabatda estetik madaniyat qanchalik muhim o‘rin tutishini anglatadi.

2. Iboralar va frazeologik birliklar orqali milliy qadriyatlar va estetik qarashlar ifodalanadi. “*Saranjom-sarishta*”, “*ozoda odam*”, “*safid yuzli*”, “*ko‘ngli pok*” kabi iboralar xalqning ichki va tashqi go‘zallik mezonlarini aks ettiradi [Lutfullayeva, 2019:38]. “*Yuragi nondek yumshoq*”, “*Ovozida qandday shirinlik bor*”, “*So‘zlari ipakday yumshoq, taftiday issiq*” bu iboralarda esa o‘zbek xalqi uchun milliy kolorit tashigan so‘zlar yordamida milliy didi aks etgan.

3. Adabiyotda obrazlar, timsollar, poetik vositalar orqali milliy did yuksak estetik darajada namoyon bo‘ladi. Masalan, “*Qalqon kabi keng yurakli, asrlondek jasur yigit...*” (“Alpomish” dos.). Bu satrda o‘zbek xalq dostonlaridagi epik va estetik ifoda vositalari ko‘rinadi. Qahramonning jasorati va go‘zalligi obrazli til orqali, xalqona estetik ideallar asosida yoritiladi. Shuningdek, Erkin Vohidovning “O‘zbekim” she‘ridan olingan misolga ko‘ra:

*Tilim_ – jonim, dinim, imonim,
Har so‘zimd bor vatan hidi.*

She‘rdagi “vatan hidi” iborasi orqali tilning milliylik va estetik mazmuni ifodalanmoqda. Tilga bo‘lgan mehr, e‘tiqod va milliy o‘zlik hissi estetik ifoda bilan berilgan. Yoki:

*Ko‘ngil gulshanida siz bir lolasiz,
Dil izhorlarimni qildim havolash.* (Xalq qo‘shig‘i)

Bu satrlarni tahlil qiladigan bo‘lsak, qo‘shiqda *ko‘ngil – gulshan, yor – lola* kabi obrazlar orqali o‘zbek xalqiga xos lirik estetik dunyoqarash ifodalanmoqda. Til badiiy, nafis va milliy ruhda qo‘llanilgan [G‘afurov, 1999: 27]. O‘zbek tilida o‘xshatishlar estetik bahoni ifodalashning eng samarali vositalaridan biridir. Ular orqali insonlarning tashqi qiyofasi, ichki dunyosi, xulqi, go‘zalligi yoki nuqsonlari badiiy-estetik tahlil qilinadi. Xalq og‘zaki ijodi, mumtoz adabiyot va zamonaviy ijodda o‘xshatishlar nutqni jonlantiruvchi, tasviriylikni kuchaytiruvchi, eng muhimi, estetik zavq uyg‘otuvchi vosita sifatida xizmat qiladi. Shunday qilib, o‘xshatishlar o‘zbek tili va adabiyotining boy imkoniyatlarini, xalqning estetik tafakkurini, dunyoqarashini va ma‘naviy qadriyatlarini yuksak darajada namoyon etadi. Ularni ilmiy jihatdan chuqur o‘rganish esa nafaqat tilshunoslik uchun, balki xalqimizning estetik madaniyatini anglash uchun ham katta ahamiyatga ega. Har bir xalqning tili uning milliy tafakkuri, dunyoqarashi va estetik qarashlarini ifodalaydi. O‘zbek xalqining badiiy-estetik tasavvurlari ham asrlar davomida shakllanib, xalq og‘zaki ijodi, adabiy meros va zamonaviy ijodda o‘z ifodasini topgan. Tilning badiiy imkoniyatlari ichida o‘xshatishlar alohida o‘rin tutadi. O‘xshatishlar nafaqat tasviriylik vositasi, balki xalqning estetik qarashlari va milliy ideallarini ifodalovchi mezon sifatida ham xizmat qiladi.

Yuqorida tilga olingan va tahlilga tortilgan misollar til estetikasi orqali o‘zbek xalqining go‘zallikka, noziklikka, obrazlilikka bolgan munosabatini ochib beradi. O‘zbek xalq og‘zaki ijodi, she‘riyati, dostonlari va maqollarida milliylik va estetik tafakkur chambarchas bog‘langanini ko‘rsatadi.

O‘zbek tili xalqning tarixiy va madaniy xotirasini saqlovchi asosiy vositadir. Tilda mavjud bo‘lgan etnografik, leksik va stilistik birliklar milliy didning tildagi ifodasi sifatida xizmat qiladi. Til orqali xalq o‘z urf-odatlarini, go‘zallik me‘yorlarini, odob-axloq tushunchalarini saqlab qolgan. Masalan, “*atlas*”, “*adras*”, “*do‘ppi*”, “*so‘zana*”, “*zardo‘z*”, “*naqqosh*” kabi so‘zlar xalq san‘ati, hunarmandchiligi va kiyim-kechak madaniyatining tildagi aksidir [Zaripov, 2005: 89], ammo bugungi zamonaviy dunyoda ommaviy madaniyat va axborot texnologiyalari tilga va natijada estetik mezonlarga muayyan ta‘sir o‘tkazmoqda.

Til soddalashmoqda, chet tillardan so‘zlar o‘rnini bosmoqda, og‘zaki va yozma nutqda uslubiy befarqlik ortmoqda. Bu holat estetik didning zaiflashuviga sabab bo‘ladi. Ayniqsa, ijtimoiy tarmoqlarda o‘zbek tilining normativ, estetik me‘yorlariga zid bo‘lgan jumlar, iboralar, kinoya va atamalar ko‘p uchramoqda. Bu esa yoshlarning tildagi go‘zallikni sezish qobiliyatiga salbiy ta‘sir ko‘rsatadi.

O‘zbek tilida milliy didning ifodalanishi xalqning estetik tafakkuri, madaniy qadriyatlari, axloqiy qarashlari bilan uzviy bog‘liq. Til – bu xalq ruhiyati, o‘zligining ifodasidir. Til va estetik did o‘zaro uzviy bog‘liq bo‘lib, biri ikkinchisining shakllanishi va ifodalanishiga xizmat qiladi. Til — estetik his-tuyg‘ularning so‘zdagi ifodasi bo‘lsa, estetik did esa tilning ma‘nodor, badiiy, madaniyatli ishlatilishini ta‘minlaydi. Shu bois til madaniyatini rivojlantirish orqali estetik tafakkurga ham xizmat qilinadi. Til go‘zalligi, nutq madaniyati va badiiy ifodaning uyg‘unligi jamiyat estetik saviyasining belgilaridandir.

ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. Rahimov Z. Til va madaniyat uyg‘unligi. Toshkent: Fan va texnologiyalar, 2014.
2. Rahmatullayev Sh. Til va tafakkur. – Toshkent: Fan, 2002
3. Usmonov S. O‘zbek tilshunosligi va milliy o‘zlik. Toshkent: Akademnashr, 2018.
4. Lutfullayeva D., Davlatova R., Tojiboyev B. O‘zbek tili assotsiativ lug‘ati (milliy-madaniy birliklar). –Toshkent: «NAVOIY UNIVERSITETI» nashriyot-natbaa uyi. 2019.
5. G‘afurov T. O‘zbek tilida estetik ifoda vositalari. – Toshkent: Fan, 1999.
6. Zaripov H. O‘zbek xalq og‘zaki ijodida milliy qadriyatlarning ifodasi. Toshkent: G‘afur G‘ulom nashriyoti, 2005.

MUNDARIJA

<i>Sirojiddinov Shuhrat</i>	O'zbek tili – xalqaro maydonda!	
I SHO‘BA. O‘ZBEK TILSHUNOSLIGI VA TILSHUNOSLIKNING NAZARIY MASALALARI		
<i>Ashirboyev Samixon</i>	O'zbek adabiy tilining tayanch dialektini belgilash yo'lida	6
<i>Hakimova Muhayyo, Rahmatova Feruza</i>	O'zbek tilida kognitiv metonimiya	11
<i>Juraqobilova Xamida</i>	She'riy asarlarda kognitiv metaforalar shakllanishida lingvomadaniy omillarning ta'siri	17
<i>Mustafayev Fizuli</i>	Kino dilində söz birləşməsi və qoşa sözlər haqqında	24
<i>Jabborov Baxrom, Sharipova Sarvinoz, Istamova Shohista.</i>	O'zbek iboralarining milliy mentalitetni ifodalashdagi o'rni	32
<i>Turdiboyev Tohir</i>	Yordamchi so'zlar masalasiga doir ayrim qarashlar	37
<i>Abjalova Manzura</i>	Hozirgi o'zbek tili leksik sathiga doir ba'zi masalalar	42
<i>Sheronov Boyirboy</i>	Sintaktik sathda mazmuniy-shakliy nomutanosiblik haqida	50
<i>Madjidova Dilorom</i>	Современные методы и проблемы прикладного языкознания	54
<i>Tolipova Dildora</i>	Лакуны в узбекских письменных литературных источниках и проблемы их перевода	59
<i>Elova Dilrabo</i>	O'zbek tilshunosligida uslubiy xoslanishni farqlash xususidagi qarashlar	67
<i>Abdullayev Jumanazar</i>	Yangi O'zbekistonning mumtoz tilshunoslik merosi, zamonaviy lingvistik qadriyati	73
<i>Israilova Saodat</i>	Turk va o'zbek tillarida rang bildiruvchi leksemalar semantikasi	84
<i>Kasimova Ziyoda</i>	Cho'lponning "Kecha va kunduz" romanidagi frazeologik birliklarning badiiy-uslubiy tahlili	88
<i>Baxodirova Shaxlo</i>	Lakuna va realiya munosabati	92

<i>Hakimov Dilshod</i>	“Biz” va “o‘z” olmoshlarining o‘zbek tilidagi funksional maqomi: struktur-semantik tahlil	98
<i>Kurbanbayev Otabek, Qodirberganova Dilnura</i>	O‘tkir Hoshimov asarlarida so‘z birikmasining turlari O‘tkir Hoshimov asarlarida so‘z birikmasining turlari	107
<i>Allaquliyeva Qunduz</i>	Ixtionimlarning lingvistik va ekstralingvistik omillar asosida yangi ma’no ifodalashi	113
<i>Isoqulova Qunduz</i>	So‘z-gaplarning noverbal vositalar bilan ifodalanishi	117
<i>Ismayilli Ayshen</i>	Sintaktik yolla yaranan mikrotoponimlar xulasə	122
<i>Davronova Zarnigor</i>	Sadriddin Ayniyning “Sudxo‘rning o‘limi” qissasidagi antroponimlarining kognitiv-semantik tahlili	132
<i>Muzaffarova Zarrina</i>	Metonimiyaning konseptual modellari	136
<i>Yusupova Aziza</i>	Metaforaning she’riy matnlarda aks etishi	140
<i>Mamarasulova Maftuna</i>	Fonosemantik g‘oyalarning rivojlanish bosqichlari	146
<i>Abdurasulova Dilnoza</i>	Ayollar nutqida konnotatsiya va murojaat birliklarining pragmatik xususiyatlari	151
<i>Soqiyeva Shirin</i>	Tilshunoslikda konseptni o‘rganishda til va madaniyatning o‘rni	157
<i>Abruyeva Zaxro</i>	O‘zbek tilidagi murojaat shakllarining konseptual tuzilishi	160
<i>Bovmanova Bashorat</i>	O‘zbek tilida halollik tushunchasining leksik-semantik ifodalanishi	164
<i>Jumaniyozova Charos</i>	Hajm-o‘lchov bildiruvchi sifatlarning nisbiylik xususiyati	168
<i>Xayrullayeva Ra’no</i>	Kichraytirish qo‘shimchalarining nutqdagi ahamiyati	172
<i>Tursunova Sojidadxon</i>	“Fayzining amakisi” hikoyasidagi nutqiy akt vositasida ifodalangan ironiyalar tahlili	177

<i>Utegenova O'g'iloy</i>	Badiiy asarlarda tasviriy ifodalar	181
<i>Maxmudova Matluba</i>	Qaratqich kelishigi semantikasiga doir ayrim mulohazalar	185
<i>Xolmamatova Sarvinozxon</i>	Konnotatsiya va konnotativ birliklarning o'rganilganlik darajasi hamda turlari	191
<i>Turg'unboyeva Dilnoza</i>	Zamonaviy tilshunoslikda miqdor kategoriyasining o'rni	199
<i>O'ralova Nargiza</i>	Parsellyatsiya va metaforaning o'zaro aloqadorligi	204
<i>Jabborova Aziza</i>	O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning BMT Bosh Assambleyasining 72-sessiyasida so'zlagan nutqidagi evfemizmlarning morfologik tahlili	209
<i>Odilova Dilobar</i>	Jahon tilshunosligida o'xshatishlarning ilmiy tadqiqi	214
<i>Nazarov Qobilbek</i>	Turli tizimdagi tillarda soma komponentli maqollarning tasniflanishi	218
<i>Mullaboyeva Shirin</i>	Til, estetik tafakkur va didning paremiologik birliklarda ifodalanishi	226
<i>G'aybullayev Erkinjon</i>	O'zbek madaniyatini ifoda etishda lakunalarning roli: Cho'lpon asarlari misolida	230
<i>Oripova Mavluda</i>	Sinestezik metaforalarning lingvomadaniy xarakteri:sinestezik metafora va milliy o'ziga xoslik	240
<i>Otaxonova Sohiba</i>	Antroponimlarning internet va yangi media makonidagi o'rni	245
<i>Shodmonaliyeva Yulduz</i>	Modallik bilan tasdiq-inkor kategoriyasining o'zaro munosabati	250
<i>Sobirova Maftuna</i>	Konchilik terminotizimi va uning o'zbek leksik tizimidagi o'rni	256
<i>Umarova Shahzoda</i>	O'zbek tilshunosligining kombinator lingvistikaning shakllanishidagi o'rni	260
<i>Turg'unova Maftuna</i>	Til taraqqiyotida kognitiv tilshunoslikning o'rni	270
<i>Muratova Nafisa</i>	Tilak va tabrik nutqiy aktida ekstralingvistik	274

	vositalarning o'rni	
<i>Murotov Hamro</i>	Reklama matnlarining tasnifi	280
<i>Normuminov Laziz</i>	Qo'chqor Norqobil hikoyalarda xalqona so'zlashuv, ibora va maqollarning qo'llanishi	285
II SHO'BA. AMALIY TILSHUNOSLIK VA LINGVODIDAKTIKA MUAMMOLARI.		
<i>Xolmanova Zulxumor</i>	Tilning ma'lumotlarni saqlash va yetkazish funksiyasi	289
<i>Qurbonova Munavvara</i>	Ontolingvistika va pragmalolingvistika munosabatida deyktik birliklarning o'rni	297
<i>Ruzibayeva Nigoraxon</i>	Psychological needs in the language classroom	303
<i>Abdurahmonova Muqaddas</i>	Ментальные омонимы в когнитивной лингвистике	308
<i>Umurzoqova Marhabo</i>	Badiiy matnda ayol lisoniy shaxs tiplari xususida	317
<i>Abjalova Manzura</i>	O'zbek tili multikorpusi – zamonaviy ta'limiy tizim	321
<i>Ruzmetova Novval</i>	Роль узбекских народных традиций в социокультурном развитии студентов	326
<i>G'ulomova Nargiza</i>	Alisher Navoiy mualliflik korpusini yaratishda statistik ma'lumotlarning muhimligi	335
<i>Dedaxanova Muazzam</i>	Lingvistik ekspertizaning yuzaga kelishi va shakllanish tarixi	344
<i>Shamsiyeva Manzura</i>	Animatsion filmlarning aksiolingvistik jihatlari	347
<i>Xudaykulova Shaxnoza</i>	O'zbek tili diskursida global qadriyatlarining aksiolingvistik integratsiyasi	353
<i>Ibragimova Sayyora</i>	Псевдонимы узбекских и русских писательниц: генезис, семантика и когнитивные особенности	357
<i>Tilyabayev Kamil</i>	Благодарные: из эмоционального опыта	361

	изучения узбекского языка как второго	
<i>Alimardanov Elyor</i>	Xorazm dialektal zonasining qipchoq shevali areallari	369
<i>Bozorova Sabohat</i>	Gazeta tili va publitsistik janrlarning lingvostilistik xususiyatlari	372
<i>Abduvoxidova Mavzuna</i>	Обучение грамматике в условиях коммуникативного подхода	377
<i>Mamadayupova Vasila</i>	Katta yoshdagilarning xorijiy til o'rganishi	381
<i>Azizova Feruza</i>	Raqamli texnologiyalarning til evolyutsiyasiga ta'siri: XXI asrda yozma va og'zaki muloqotning transformatsiyasi	385
<i>Abdullayeva Roxila</i>	Xarakter ifodalovchi birliklarning freym tahlili	389
<i>Yusupova Shahzoda</i>	Suggestiv nutq ta'sirchanligini oshirishda sifatlarning o'rni	393
<i>Mamirova Xayriniso</i>	Ko'p ma'noli so'zlarni qayta ishlashning gibridd modellari	398
<i>Nabiyeva Parvina</i>	Assotsiativ tezaurus: til tasviri va inson ongining modellashtirilishi	405
<i>O'rinova Zarifa</i>	Iqtiboslarning intertekstual tezaurusda aks etishi	410
<i>Rayimjonova Matluba</i>	Rauf Parfi she'riyati leksikasini chastotali lug'at asosida tadqiq qilish muammolari va yechimlari	414
<i>Turobova Nargiza</i>	Ulug'bek Hamdam ijodining lingvopragmatik tahlilida presuppozitsiya	418
<i>Abdullajonova Madina</i>	"Fiziologik xatolar"ni disgrafiyadan farqlash masalasi	424
<i>Pulatova Umriniso</i>	Yoshlar slengining ayrim o'ziga xos hududiy xususiyatlari	428
<i>Imomova Ismigul</i>	Dramatik matnlarda qo'llanilgan barqaror birikmalar va maqollarning intertekstual ohang va mazmunini boyitishdagi roli	435
<i>Arolova Nafisa</i>	Til o'zlashtirishda leksik portlash hodisasi	440
<i>Tursunboyeva Fayiza</i>	Korpus lingvistikasining diniy matnlardagi o'rni	443

<i>Amrullayeva Mohinur</i>	O'zbek tilidagi ayrim fe'l-atvor frazemalarining semantik tasnifi va uslubiy xususiyatlari	450
<i>Mirnosirova Dilbar</i>	Bolalar verbal assotsiatsiyalarining ayrim sintaktik xususiyatlari	454
<i>Aminova Zilola</i>	Darsdan tashqari mashg'ulotlarda o'zga tili o'quvchilarning nutqini o'stirish	462
<i>Muratova Ademi</i>	Multilingualism and bilingualism in turkic-speaking countries: contemporary challenges and development prospects	466
<i>Umurzakova Zuxraxon</i>	Ona tili darslarida interaktiv raqamli resurslarni tatbiq etishning didaktik qulayligi	472
<i>Maxmudjonova Nargizaxon</i>	Tilshunoslarga bog'lab berilgan tomorqa...	477
III SHO'BA. MADANIYATLARARO MULOQOT VA O'ZBEK TILI TARAQQIYOTI		
<i>Uluqov Nosirjon, Solixodjayeva Xavasxon</i>	O'zbek sayillari va ayrim turk bayramlarining etnolingvistik hamda lingvokulturologik tahlili	481
<i>Mirzodjanova Malika</i>	Сравнительный семантический анализ употребления английских “over”, “above” и их таджикских эквивалентов	489
<i>Komilova Gavharoy</i>	Nutq tadqiqida yangi yondashuvlar	484
<i>Pulatova Zamira</i>	Роль межкультурной коммуникации в процессе изучения языков	497
<i>Moldokulova Elina</i>	Сохранение узбекской культурной идентичности через язык и традиционный костюм в эпоху глобализации	501
<i>Yo'ldoshxonov Javohirbek</i>	Микротопонимы как ономастическая реалия: сравнительный анализ ташкента и лондона	505
<i>Abduqodirova Zebo</i>	The role of lingvocultural competence in the translation of specialized ecological texts. (English and Uzbek languages)	509

<i>Otamirzayeva Sug'diyona</i>	Teaching legal english in uzbek context: challenges of terminology	514
<i>Sayfiyeva Komila</i>	Fitonim komponentli o'zbek va ingliz maqollarining madaniyatlararo qiyosiy tadqiqi	521
<i>Madjidova Maftuna</i>	Лингвосоматические единицы которые характерные для арабской культуры	529
<i>Xasanova Sohijamol</i>	Ingliz va o'zbek tillarida "yaxshilik" va "yomonlik" kategoriyalarining lingvokulturologik tahlili	534
<i>Lafasova Mavjuda</i>	Xorij tilshunosligida o'xshatishlar tadqiqi	539
<i>Olimova Mushtariybonu</i>	O'zbek va ingliz xalq maqollaridagi "omad" va "omadsizlik" konseptlarining qiyosiy tahlili	544
IV SHO'BA. O'ZBEK TILINING XORIJDA O'QITILISHI VA O'ZARO HAMKORLIK MASALALARI		
<i>Akalin Ahmet</i>	<i>Kültür Taşıyıcısı Olarak Özbek Dilinin Diplomatik Fonksiyonu</i>	549
<i>Rahmonqulov Abdunazar</i>	O'zbek va tojik tillari interferensiyasi haqida	555
<i>Rafibayeva Nasiba, Mingboyeva Oypari</i>	Лингвистика и страноведческий аспект в преподавании иностранного языка	559
<i>Xakimova Mavzunadjon</i>	Лингвистическое табу и стратегия эвфемизации в таджикском и английском языках	563
<i>Musurmankulova Shaxribon</i>	Turk tiliga xos ayrim frazemalar tahlili	569
<i>Xodjayeva Mashhura</i>	Влияние глобализационных тенденций на методику обучения иностранным языкам	576
<i>Erkaboyeva Havojon</i>	Translation studies and the internationalization of the uzbek language	581

<i>Axmedova Niluzar</i>	Emotsional leksikaning semantik-pragmatik talqini: ingliz va o'zbek tillari misolida	584
V SHO'BA. TIL TARIXI VA TURKIY TILLAR TADQIQOTLARI		
<i>Seyhan Tanju</i>	Ali Şir Nevâyî ve Üslubunda Fiillerin Yeri	589
<i>Abdushukurov Baxtiyor</i>	O'zbek tilining tarixiy takomili va buguni	604
<i>Rahimi Farhad</i>	Nezrali'nin Çağatay Türkçesi Sözlüğünün Yanlışıları Üzerine	611
<i>Jafarzade Vahide</i>	Mustafa Zəririn "Siyərün-nəbi" əsəri haqqında bəzi qeydlər	640
<i>Muhammadiyahva Dilafrö 'z</i>	"Boburnoma" parallel korpusini yaratishdagi tarjima tamoyillari	650
<i>Bo'ronov Anvar</i>	Poloves-qipchoq tillari maishiy leksikasi milliy identifikatsiyalash mezoni sifatida	657
<i>Xo'janiyazova Shahnoza</i>	Alisher Navoiyning "Sab' ai sayyor" asaridagi idish-tovoq nomlarining leksik-semantik xususiyatlari	665
<i>Xolmurodova Mushtariy</i>	"Nasoyim ul-muhabbat" asaridagi tibbiy terminlar tahlili	670
<i>Mirzayeva Ulker</i>	Yunan mənəbələrində işlənən Azərbaycan antroponimlərinin leksik-semantik təhlili	676
<i>Babazade Rahshane</i>	Mustafa Zəririn "Yüz hədis və yüz hekayə" əsərində zərflər	684
<i>Yodgorov Hamid</i>	"Qo'noq" umumturkiy leksemasining etimologiyasi	697
<i>O'razova Iqbol</i>	Frazemalar kognitiv semantikaning o'rganish obykti sifatida	701
<i>Azizzade Turkan</i>	R.O.Şor Yafəs-türk dil əlaqələri haqqında	705
<i>Saygin Muhterem</i>	Klasik Türk Edebiyatının Doğu Sahasında Sevgili İçin Kullanılan Bir İfade Körke Bay (Körkke Bay,	711

	Görge Bay)	
<i>Hamishog'lu Meryem</i>	Türkçenin İlk Sözlüğü Dîvânu Lugâti't-Türk'ten Özbek Türkçesine Bitki Adları	718
<i>Bakirov Qudratillo</i>	Turkiy dunyoda vaqt tushunchasi va uning o'rganilishi	734
<i>Sattorova Shahnoza</i>	O'zbek va turk tillarida bir xil etimologiyaga ega o'simlik nomlarining qiyosiy tahlili	739
<i>Maqsudova Feruza</i>	Muqaddas qadamjo nomlari – onomastika sohasining o'rganish obyekti sifatida	745
<i>Azizova Nilufar</i>	“Devonu lug'otit turk”dagi o'z qatlamga oid ijtimoiy munosabat semali leksemalar	750
<i>O'tkirbek Muhammad Sobir</i>	Arba'in she'rlarda “hayit” so'zining lingvopoetik timsollari	756
<i>Siddiqova Naimaxon</i>	Eskirgan so'zlarning eskirmagan ma'nolari	760
<i>Qasimova Sema</i>	“Kitabi-Dədə Qorqud” matnlərində qadin-kishi müraciət formalarinin üslubi, linqvistik və psixolinqvistik tahlili	766
<i>Turdiyeva Roza</i>	O'zbek, qoraqalpoq va ingliz tillaridagi maqollarda zoonimlarning umumiy va milliy xususiyatlari	774